

Ειδικό επενδυτικό πρόγραμμα για μικρούς δήμους

**Πρόταση της ΚΕΔΚΕ για διέξοδο από την επενδυτική απραξία των μικρών ΟΤΑ
Χρηματοδότηση από το ΠΔΕ και από το φόρο ζύθου της Αυτοδιοίκησης**

Σήμα κινδύνου για την επενδυτική απραξία στην οποία έχουν περιέλθει τα τελευταία χρόνια οι μικροί πληθυσμιακά δήμοι της χώρας εκπέμπει η ΚΕΔΚΕ. Η νέα δημοτική περίοδος για τους μικρούς δήμους ξεκινά με μηδενικές προϋποθέσεις για την υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων τους.

Οι συνέπειες αυτής της κατάστασης για τους δήμους της συγκεκριμένης κατηγορίας - οι οποίοι σύμφωνα με την ΚΕΔΚΕ αριθμούν περίπου τους 900 - είναι τραγικές και απειλούν πλέον την ομαλή τους λειτουργία, καθώς και την καθημερινή τους προσπάθεια για την εξυπηρέτηση των αναγκών των ιδίων των πολιτών.

Η ανάγκη για την υιοθέτηση ριζοσπαστικών λύσεων εκ των ουκ άνευ για την ΚΕΔΚΕ, η οποία προτείνει την υλοποίηση ειδικού επενδυτικού προγράμματος για αυτήν την κατηγορία των ΟΤΑ.

Τα τέσσερα «stop» για τους μικρούς δήμους

Ενδεικτικές της κρίσιμότητας της κατάστασης είναι και οι επισημάνσεις του προέδρου της ΚΕΔΚΕ

σε πρόσφατη ομιλία του σε σεμινάρια νεοεκλεγέντων αιρετών στην Αττική.

Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε ο Π. Κουκουλόπουλος, «η εμπειρία από το Γ' ΚΠΣ και αυτά που βλέπουμε στους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Δ' ΚΠΣ, μαζί με την «καθηλωμένη» ΣΑΤΑ, που τα τελευταία χρόνια έχει μείνει σε ονομαστικές τιμές η ίδια, μας έχει οδηγήσει σε μία βασική διαπίστωση. Ότι δηλαδή οι μικροί ΟΤΑ, των 15.000 και κάτω κατοίκων - με ιδιαίτερη έμφαση βέβαια στους ορεινούς και απομονωμένους και στους μικρούς νησιωτικούς ΟΤΑ - είναι αντιμέτωποι εδώ και χρόνια με ένα συγκεκριμένο φαινόμενο, την πλήρη επενδυτική απραξία. Μένουν έξω από το «πάρτι» των πόρων και των εγκαταστάσεων της Αττικής Οδού, της Εγνατίας Οδού

και όλα τα άλλα, από τα οποία πρακτικά ωφελούνται και το λεκανοπέδιο και η Μακεδονία και μία σειρά άλλες περιοχές της χώρας».

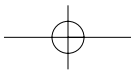
Για του λόγου το αληθές, η ΚΕΔΚΕ επεσήμανε σε πρόσφατη ανακοίνωσή της μία σειρά αιτιών που οδηγούν στη διαίωση και διόγκωση του προβλήματος. Συγκεκριμένα όπως σημειώνουν οι εκπρόσωποι των αιρετών:

- ✓ Το αναπτυξιακό πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» καρκινοβατεί.
- ✓ Η επιχορήγηση των δήμων που προορίζεται για επενδύσεις (ΣΑΤΑ) τα τελευταία χρόνια παραμένει σε ονομαστικές τιμές καθηλωμένη και δε μπορεί πλέον να καλύψει ούτε τις στοιχειώδεις ανάγκες συντήρησης -επισκευής.
- ✓ Το Γ' ΚΠΣ με τις στρυφνές γραφειοκρατικές διαδικασίες έχει σχεδόν ολοκληρωθεί καταγράφοντας τεράστιες απώλειες πόρων, ενώ είναι εμφανής ο αποκλεισμός των μικρών ΟΤΑ από αυτό.
- ✓ Το ίδιο δυσοίωνες είναι οι προβλέψεις και για την αξιοποίηση από τους μικρούς ΟΤΑ του ΕΣΠΑ 2007-2013. Με δεδομένη την υποχρέωση των δήμων να πιστοποιήσουν την διοικητική και τεχνική τους επάρκεια για να κριθούν ως τελικοί δικαιούχοι έργων και προγραμμάτων, οι μικροί δήμοι θα μείνουν και πάλι εκτός του Προγράμματος.

Το ειδικό επενδυτικό πρόγραμμα

Υπό το φως των εξελίξεων λοιπόν και προκειμένου να αμβλυνθούν οι ανισότητες και να δοθεί επενδυτική διέξοδος στους μικρούς δήμους και ιδιαίτερα στους Καποδιστριακούς, η ΚΕΔΚΕ με απόφαση του Δ.Σ. της, διεκδικεί την εφαρμογή ειδικού επενδυτικού προγράμματος για δήμους με πληθυσμό μικρότερο των 15 χιλιάδων κατοίκων. Πρόκειται για ένα «γιγαντιαίο πρόγραμμα» όπως το χαρακτήρισε και ο Π. Κουκουλόπουλος «ένα πέπλο, μία ομπρέλα για να μπορούμε να υλοποιούμε όλοι πραγματικά έργα του Δ' ΚΠΣ και να μην έχουμε δύο, τριών ή ακόμη και πέντε κα-

τηγοριών Δημάρχους και Δήμους σε ότι αφορά το Δ' ΚΠΣ».

Η χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού είναι δυνατόν να γίνει και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Ωστόσο, αν η κυβέρνηση αρνηθεί για λόγους δημοσιονομικούς μία τέτοια εκδοχή, η ΚΕΔΚΕ θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση θα μπορούσε να γίνει και από την ίδια την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ειδικότερα, σε ότι αφορά τη χρηματοδότηση από την ίδια την Αυτοδιοίκηση, η ΚΕΔΚΕ ζητά από την Κυβέρνηση να δεσμευτεί συγκεκριμένος θεσμοθετημένος πόρος της Αυτοδιοίκησης, όπως είναι για παράδειγμα ο φόρος ζύθου, ο οποίος αποδίδει κάθε χρόνο στην Αυτοδιοίκηση περί τα 12 εκ. ευρώ, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή ειδικού (χαμηλότοκου) δανείου, το οποίο θα συμβάλει στη χρηματοδότηση του επενδυτικού προγράμματος των μικρών δήμων. Το δάνειο μπορεί να συναφθεί με διεθνή πιστωτικό οργανισμό, όπως για παράδειγμα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, στο πλαίσιο των νέων χρηματοπιστωτικών προϊόντων, που εξειδικεύουν πολιτικές της Ε.Ε. σε θέματα τοπικών επενδύσεων.

Όπως χαρακτηριστικά μάλιστα υπογράμμισε ο Π. Κουκουλόπουλος αναφερόμενος στη συγκεκριμένη πρόταση «ας χάσουμε όλοι, λίγα περισσότερα οι μεγάλοι, ελάχιστα έως ανύπαρκτα οι μικροί από τον λεγόμενο φόρο ζύθου και ας υπάρξει ένα πρόγραμμα που μπορεί να φτάσει και το μισό δισεκατομμύριο ευρώ, που θα αναφέρεται αποκλειστικά στους μικρούς ΟΤΑ της χώρας. Πρόκειται για μία πολύ συγκεκριμένη πρόταση που μετά από κυοφορία πολλών μηνών την υιοθετήσαμε ομόφωνα στο Διοικητικό Συμβούλιο, όλες φυσικά οι παρατά-

ξεις, γιατί ακριβώς είμαστε αντιμέτωποι με το διαρκές πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι μικροί Δήμοι».

Η επενδυτική απραξία των ΟΤΑ σε αριθμούς

Σημαντικές πληροφορίες αναφορικά με την αδυναμία των μικρών δήμων να «παρακολουθήσουν τις εξελίξεις» δίνουν και τα στοιχεία της Π.Ε.Τ.Α. ΑΕ (Πληροφόρηση Επιμόρφωση Τοπική Ανάπτυξη). Όπως προκύπτει από το συσχετισμό των πληθυσμιακών και οικονομικών στοιχείων των δήμων αναφορικά με τη συμμετοχή τους σε όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα, δύο είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα: αφενός τα μικρά κατά κεφαλήν ποσά που κατευθύνονται στους λεγόμενους μικρούς δήμους και αφετέρου η εξαιρετικά χαμηλή απορροφητικότητα, όπως προκύπτει και από το δείκτη εκτέλεσης έργου. Με απλά λόγια δηλαδή ακόμη και στις περιπτώσεις που κάποιοι μικροί δήμοι έχουν εντάξει έργα, στη συνέχεια εμφανίζουν αδυναμία να τα υλοποιήσουν.

Συγκεκριμένα στην κατηγορία των ΟΤΑ με πληθυσμό μέχρι 2000 κατοίκων, ο προϋπολογισμός που αντιστοιχεί κατά μέσο όρο σε κάθε ένα από αυτούς - από το σύνολο των κοινοτικών κονδυλίων - δεν ξεπερνά το 1,26 εκ ευρώ.

Αντίστοιχα χαμηλά είναι και τα ποσά για ΟΤΑ μέχρι 5 χιλιάδες κατοίκους (1,84 εκ ευρώ) και μέχρι 10 χιλιάδες κατοίκους (3,1 εκ. ευρώ). Όπως παρατηρείται μάλιστα η αναλογία των κοινοτικών χρημάτων που φθάνουν στους μικρούς δήμους σε σχέση με τα ποσά που κατευθύνονται στους μεγάλους μπορεί να είναι μέχρι και 15 φορές λιγότερα!

Όταν δε, φθάσουμε στο σημείο της υλοποίησης,

δηλαδή της απορροφητικότητας, τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα.

Όπως προκύπτει από τον πίνακα, ενώ στους μικρότερους δήμους (έως 2 χιλιάδες κατοίκους) το ποσοστό της απορροφητικότητας δεν ξεπερνά το 4%, στους μεγάλους (άνω των 20 χιλιάδων) μπορεί να φθάσει ακόμη και το 43%.

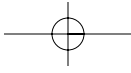
Το στοιχείο αυτό δείχνει ότι εκτός από το να ενταχθούν έργα το σημαντικό είναι να υλοποιηθούν, ώστε να απορροφηθούν τα κονδύλια και να μην χαθούν χρήματα.

Οι μικροί δήμοι δυστυχώς εμφανίζουν μεγάλη υστέρηση στο συγκεκριμένο πεδίο. Το γεγονός αυτό αποδίδεται κυρίως στην έλλειψη τεχνικών υπηρεσιών, προσωπικού και μηχανοργάνωσης. Η κατάσταση είναι χειρότερη για τους Κατοδιστριακούς δήμους, οι οποίοι καθώς δείχνουν να βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της προετοιμασίας, εμφανίζουν μεγάλα προβλήματα απορροφητικότητας.

Και αν η σημασία των αριθμητικών και οικονομικών διαπιστώσεων δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή, αρκεί να αναφέρουμε ότι τελικώς εκείνος που υφίσταται τα αποτελέσματα αυτής της κατάστασης είναι ο ίδιος ο δημότης, καθώς η αδυναμία απορρόφησης κοινοτικών πόρων συνεπάγεται ανυπαρξία έργων, μικρή δυνατότητα εξυπηρέτησης του πολίτη και τελικά καμία βελτίωση της καθημερινότητάς του.

Όλες οι παραπάνω διαπιστώσεις τέλος, αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα και εντείνουν το κλίμα ανησυχίας, αν αναλογισθεί κανείς ότι οι μικροί ΟΤΑ αποτελούν την πλειοψηφία της ελληνικής επικράτειας. Όπως φαίνεται και από τα στοιχεία του πίνακα οι δήμοι με πληθυσμό μέχρι 10 χιλιάδες κατοίκους φθάνουν τους 781! ■

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΩΝ και ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ , ΔΗΜΩΝ και ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ως χωρική ενότητα) σε όλα τα ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, στις ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ και το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ 2000-2006 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ έως 31.8.2006 Εκπόνηση: Π.Ε.Τ.Α. Α.Ε.							
ΚΑΤΟΙΚΟΙ	ΠΛΗΘΟΣ ΟΤΑ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ	ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ	%στο πλήθος των ΟΤΑ με ενταγμένο έργο	Π/Υ που αντιστοιχεί ανά ΟΤΑ	%Δαπανών επί Π/Υ Ενταγμένων έργων (απορροφητικότητα)
≤2000	157	198.516.199	123.756.195	57.221.823	16%	1.264.434	4%
2000≤x≤5000	367	678.013.279	451.105.515	235.921.296	36%	1.847.448	15%
5000≤x≤10000	257	818.569.653	456.714.923	227.031.930	25%	3.185.096	18%
10000≤x≤20000	127	845.296.718	490.611.797	304.186.619	13%	6.655.880	19%
<20000	102	1.931.876.612	1.223.106.526	756.504.177	10%	18.939.967	43%
σύνολο ΟΤΑ	1.009	4.470.409.770	2.743.683.734	1.580.662.383			

Άδεια τα ταμεία των δήμων

Ουδεμία πρόβλεψη υπάρχει για την κάλυψη του κόστους των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβασιούχων
Η Αυτοδιοίκηση καλείται να καλύψει κενά και εκκρεμότητες από πόρους που δεν έχει

Ανώμαλη προσγείωση στην πραγματικότητα περίμενε τους δημάρχους μετά την ευφορία των τελετών ανάληψης των καθηκόντων τους. Δεν είναι μόνο η «μαύρες τρύπες» των προκατόχων τους που διαπιστώνουν οι νεοεκλεγέντες, όπως για παράδειγμα ο κ. Π. Φασούλας στον Πειραιά.

Οι δυσάρεστες εκπλήξεις αφορούν στο σύνολο των δήμων της χώρας και προέρχονται από την κατάσταση του ταμείου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ολότητά της, όπως διαμορφώνεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, από το οποίο και εξαρτούν τη λειτουργία τους.

Μηδενικές σχεδόν αυξήσεις των πόρων της, συνέχιση των παρακρατήσεων για μεταφερθείσες κρατικές αρμοδιότητες, παντελής έλλειψη πρόσθετων πόρων για τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, ουδεμία πρόβλεψη για την απόδοση των παρακρατηθέντων - «υπεξαιρεθέντων» κατά την ίδια την κυβέρνηση - πόρων από προηγούμενες κυβερνήσεις, συνθέτουν την εικόνα του προβλήματος.

Σειρά εκκρεμοτήτων και υποσχέσεις - «ακάλυπτες επιταγές» - επηρεάζουν τα δημοτικά ταμεία και δυσχεραίνουν το έργο των δημοτικών αρχών, αφού, η ίδια η Αυτοδιοίκηση καλείται εν τέλει να καλύψει τα κενά, από δικούς της πόρους. «Εκεί που μας χρωστούσαν μας πήραν και το βόδι» λένε χαρακτηριστικά οι δήμαρχοι. «Θα στρατοπεδεύσω και έξω από τα υπουργεία αν χρειαστεί» είχε πει προεκλογικά αναφερόμενος στις διεκδικήσεις αυτών που δικαιούνται, θεσμικά και οικονομικά, ο νέος δήμαρχος Αθηναίων κ. Ν. Κακλαμάνης.

Πίνακας 2 ΥΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ				
	ΑΤΟΜΑ του ΠΔ 164*	ΠΟΣΟ σε €	ΠΡΟΥΠ/ΛΟΓΟΣ 2007	ΔΙΑΦΟΡΑ
Σχολικοί Φυλάκες	2.816	61.952.000		61.952.000
Δομές Κοινωνικού Χαρακτήρα	2.080	41.600.000		41.600.000
ΑΜΕΑ	6.700	134.000.000		134.000.000
Μερισκό Σύνολο		237.552.000		237.552.000
ΚΕΠ	2600	52.000.000	45.000.000	7.000.000
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	3000	75.000.000		75.000.000
Μερισκό σύνολο		127.000.000		82.000.000
Γενικό σύνολο		364.552.000		319.552.000

Πίνακας 1 ΜΕΤΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ			
	Αποδόσεις από Κρατικό προϋπολογισμό	Εγγεγραμμένα ποσά σε ΚΥΑ ΚΑΠ αΣΑΤΑ	Διαφορά
ζδδη	εξη	ζνν	αελκ
ζδδθ	εκε	ημμ	εζζλ
ζδδι	εκε	θδδ	εζην
ζδδκ	εμδ	θζε	εζθε
ζδδλ	εμδ	θθς	εζκς
Σύνολο			αεθθ

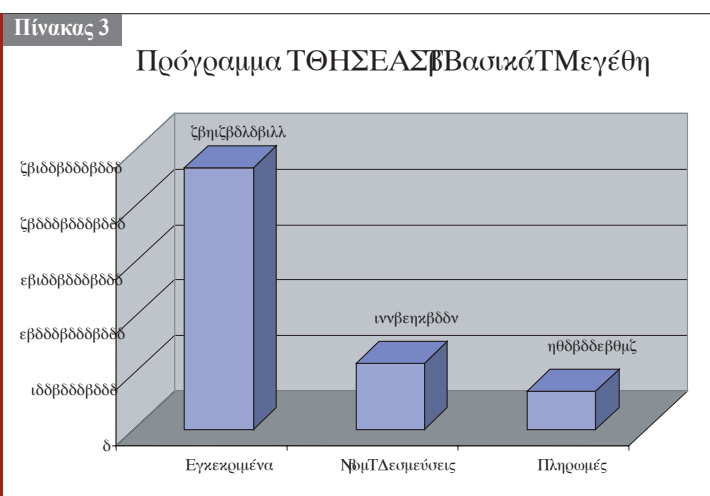
Και ο δήμος Αθηναίων δεν εξαιρείται από το πρόβλημα...

Η κατάσταση που επικρατεί αποτυπώνεται στις θέσεις της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (ΚΕΔΚΕ), σύμφωνα με τις οποίες ουδεμία πρόβλεψη υπάρχει για την κάλυψη του κόστους των μεταφερόμενων προς την Αυτοδιοίκηση αρμοδιοτήτων. Πρόκειται για την κάλυψη της μισθοδοσίας των συμβασιούχων - σχολικών φυλάκων, Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες, εργαζόμενων στο Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» - που με βάση το Π.Δ. 164/2004 και με αποφάσεις του ΑΣΕΠ οι συμβάσεις τους έχουν μετατραπεί σε αορίστου χρόνου.

Επανελημμένες δεσμεύσεις και διαβεβαιώσεις είχαν δοθεί ωστόσο από τους αρμόδιους υπουργούς ότι το κόστος θα καλυφθεί.

Με βάση τους υπολογισμούς της ΚΕΔΚΕ απαιτούνται 364.552.000 ευρώ, ενώ προβλέφθηκε μόνο το ποσό των 45.000.000 ευρώ και αυτό για τα ΚΕΠ. Το ίδιο ισχύει για την υπό μεταφορά στην Αυτοδιοίκηση αρμοδιότητα της Δημοτικής Αστυνομίας, για την οποία μάλιστα το 2006 δεσμεύτηκαν 21 εκ. ευρώ από πόρους των ίδιων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για το Πρόγραμμα της Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ», όπως δείχνουν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, η απορρόφηση μέχρι τέλος του έτους έφτασε στο 35% των πόρων που είναι εγγεγραμμένοι στον κρατικό προϋπολογισμό για τη διετία 2005-2006. Δηλαδή μέχρι τέλος του χρόνου, η Αυτοδιοίκηση είχε δανείσει, μέσω του «ΘΗΣΕΑ» στην κεντρική Κυβέρνηση, το ποσό των 850 εκ. ευρώ. Για να μη συνεχιστεί αυτή η δανειοδότηση, η απορρόφηση του 2007 θα πρέπει να φτάσει τα 1,4 δις ευρώ.

Για τις μεταφερθείσες ήδη στην Αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες, όπως είναι η λειτουργία των παιδικών σταθμών, των αθλητικών χώρων, η συντήρηση σχολείων και η πολιτική προστασία, η κρατική επιχορήγηση παραμένει στα ίδια με το 2006 επίπεδα, και ήδη παρουσιάζει έλλειμμα 241 εκ. ευρώ, το οποίο το 2007 εκτιμάται ότι θα φτάσει τα 262 εκ. ευρώ. Και φέτος δηλαδή, σύμφωνα με την ΚΕΔΚΕ, συνεχίζεται η λογική να πιστώνει η Αυτοδιοίκηση το κεντρικό κράτος, πίστωση που από το 2003 μέχρι το 2007 θα ανέλθει στα 1.145 εκ. ευρώ.

Μηδενική είναι και πρόβλεψη για την απόδοση των παρακρατηθέντων πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από προηγούμενα έτη και που σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ΚΕΔΚΕ το ποσό ανέρχεται συνολικά στα 2, 6 δις ευρώ.

Το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ»

Στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», το οποίο χρηματοδοτεί δημοτικά έργα και μελέτες και ανέρχεται συνολικά σε 3,5 δισ. ευρώ, έχουν εγκριθεί 14.717 έργα προϋπολογισμού 2.367.209.049 ευρώ για τα οποία υπάρχουν 658.386.522 ευρώ (28%) συμβολαιοποιήσεις και 380.573.406 ευρώ (16%) πληρωμές. Τα εγκεκριμένα ποσά αποτελούν το 68% του συνολικού προγράμματος, ενώ η διάρθρωση κατά τυπική κατανομή, προγραμματικά κριτήρια και οριζόντιες δράσεις είναι 87%, 69% και 22% αντίστοιχα.

Οι παρακρατήσεις από τους ΚΑΠ και τη Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΣΑΤΑ) την τριετία 2005-2007 ανέρχονται σε

1.153 εκ. ευρώ όταν οι προωθούμενοι λογαριασμοί είναι 405 εκ. ευρώ (35%) και οι απορροφήσεις 381 εκ. ευρώ (33%).

Τη μικρότερη απορροφητικότητα παρουσιάζει η κατανομή με προγραμματικά κριτήρια. Συγκεκριμένα, 156 ΟΤΑ παρουσιάζουν μηδενικές Νομικές Δεσμεύσεις, 183 ΟΤΑ δεν έχουν απορροφήσει ακόμα ένα ευρώ, σε 9.891 έργα δεν έχει προχωρήσει η συμβολαιοποίηση, ενώ 10.298 έργα δεν έχουν ακόμα ξεκινήσει τη διαδικασία πληρωμών. Ο μέσος όρος του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ανά έργο είναι 170.000 ευρώ περίπου. Τα μικρότερα των 100.000 ευρώ έργα καλύπτουν το 47% του προγράμματος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του προγράμματος καλύπτεται από το υποπρόγραμμα που αφορά στην Τοπική Ανάπτυξη- Περιβάλλον και τα περισσότερα έργα (868) έχουν ενταχθεί στο μέτρο «τεχνικός και μηχανολογικός εξοπλισμός».

Οι περισσότερες εγκρίσεις, νομικές δεσμεύσεις και απορροφήσεις αφορούν στον τομέα Συγκοινωνιακά έργα- Μεταφορές.

Η «Κατάρτιση επιχειρησιακών προγραμμάτων» και οι «Απαλλοτριώσεις» παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη απορροφητικότητα (82%). Τέλος, έχουν εγκριθεί συνολικά 2.206 μελέτες που καλύπτουν το 6% του προγράμματος.

